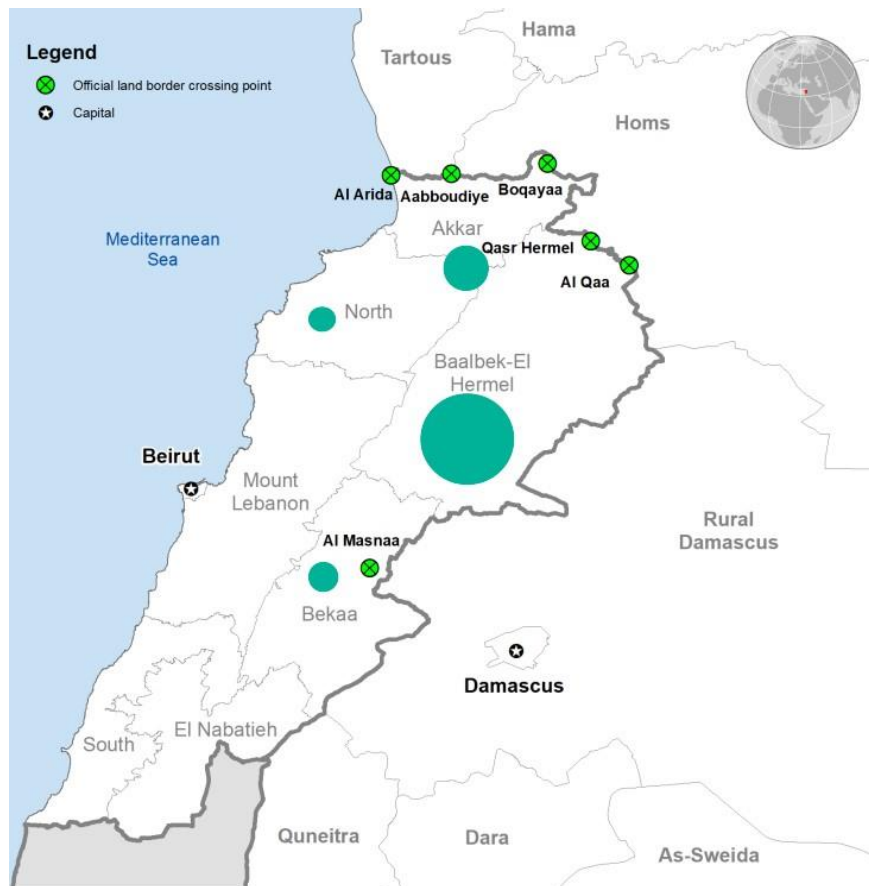

19.12.2025

Libanon: Syyrialaispakolaisten tilanne heikkenee

- Libanonissa oleskelevien syyrialaispakolaisten tilanne on heikentynyt vuoden 2025 aikana erityisesti kansainväliseen humanitaariseen rahoitukseen tehtyjen leikkausten ja lisääntyneiden viranomaistoimien seurauksena.
- Libanonin heikkenevä tilanne lisää todennäköisesti syyrialaisien paluumuuttoa tilanteessa, jossa Syyrian humanitaarinen tilanne on edelleen erittäin vaikea ja palaajilla ei ole käytössään paluun edellyttämiä resursseja.
- Libanonin ja Syyrian välisen rajan huokoisuus ja Syyrian epävakaat tilanne lisäävät Libanoniin suuntautuvan uuden pakolaisuuden todennäköisyyttä etenkin tilanteessa, jossa syyrialaispakolaiset ovat palanneet kotimaahansa ennenaikaisesti.

Kuva 1: Libanoniin 8.12.2024 jälkeen paenneet syyrialaiset (arviolta 112 000 marraskuun loppuun 2025 mennessä) maakunnittain.¹

¹ Kuvan lähde: UNCHR 10.9.2025, "Illustrative map of new arrivals by governorate"; Lebanon – Syrian Returns & Movements Snapshot 31 August 2025, [url. Creative Commons BY 4.](#)

Syyrialaispakolaisten tilanne Libanonissa

YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n mukaan syyskuun 2025 lopussa Libanonissa oleskeli 636 051 rekisteröityä syyrialaispakolaista. Libanonin hallinnon mukaan maassa oleskeli syyskuun 2025 lopussa yhteensä 1 120 000 syyrialaista,² eli rekisteröimättömiä syyrialaisia katsottiin olevan Libanonissa melkein puoli miljoonaa.

Libanonissa oleskelevien syyrialaispakolaisten lukumäärää on vaikea arvioida, mikä liittyy esimerkiksi Libanonin ja Syyrian rajan "huokoisuuden" mahdollistamaan mittavaan epäsäännölliseen muuttoliikkeeseen³ ja siihen, että UNHCR ei ole rekisteröinyt virallisesti uusia syyrialaispakolaisia vuoden 2015 jälkeen.⁴

UNHCR:n marraskuun 2025 lopussa päivitettyjen tietojen mukaan Libanoniin on saapunut 8.12.2024 jälkeen yhteensä 112 089 syyrialaista,⁵ joista useilla ei ole ollut mahdollisuutta rekisteröityä UNHCR:lle edes epävirallisesti⁶ ja heitä on lisätty UNHCR:n tietokantaan jälkijättöisesti⁷. Uusien syyrialaispakolaisten joukossa on erityisesti Syyrian uskonnollisiin vähemmistöihin (alaviitit, shiitit, druusit ja kristityt) kuuluvia henkilöitä.

Syyrialaispakolaisten tilanne Libanonissa on ollut pitkään erittäin vaikea. Suurimmalla osalla syyrialaisista ei ole lupaa lailliseen oleskeluun ja heidän työntekomahdollisuutensa ovat rajalliset. He elävät köyhydessä ja riippuvaisina kansainvälisestä humanitaarisesta avusta.⁸ Oleskeluluvan ja muiden asiakirjojen puute rajoittaa syyrialaisien mahdollisuuksia liikkua ja altistaa heidät erilaisille viranomaistoimille kuten kiinniotoille ja karkotuksille.⁹

Libanonin elinolosuhteiden yleiseen heikkenemiseen ovat vaikuttaneet erityisesti vuonna 2019 puhjennut talouskriisi ja syksyllä 2024 Israelin ja puolisoftilaallisen Hizbollah-järjestön välillä täysimittaiseksi sodaksi eskaloitunut konflikti.¹⁰ Talouskriisin seurausten ja Israelin erityisesti Libanonin eteläosiin kohdistamien sotilaallisten iskujen raportoidaan heikentäneen syyrialaispakolaisten asemaa myös vuoden 2025 jälkipuoliskolla.¹¹

Syyrialaispakolaisten tilanteen heikentyminen vuoden 2025 aikana

Libanonissa oleskelevien syyrialaisien sosioekonominen tilanne on heikentynyt vuonna 2025 entisestään etenkin kansainväliseen humanitaariseen rahoitukseen tehtyjen leikkausten takia.

Erityisesti Yhdysvaltain kehitysyhteistyöviraston (USAID) avustushelmien lakkauttamisen katsotaan heikentäneen merkittävästi pakolaisille tarjolla olevaa humanitaarista apua ja pääsyä terveydenhuollon kaltaisiin peruspalveluihin.¹² UNHCR on raportoinut, että vuoden 2025 edetessä humanitaarista apua vastaanottaneiden syyrialaispakolaisten määrä on laskenut tasaisesti, useimmiten avun päättymisen seurauksena.¹³ Esimerkiksi UNHCR itse on

² UNHCR [päiväämätön], Operational Data Portal, Syria Regional Refugee Response, Lebanon, "Total Registered Refugees" [päivitetty 30.9.2025], [url](#).

³ UNHCR 4.7.2025, Protection Monitoring: Situation of Forcibly Displaced Syrians in Lebanon (1st Quarter 2025), s. 3, [url](#).

⁴ UNHCR [päiväämätön], Lebanon, Registration, [url](#).

⁵ Libanonin viranomaisten mukaan 8.12.2024 jälkeen panneita syyrialaisia olisi ollut syyskuun 2025 lopussa 120 000. UNHCR [päivitetty 30.9.2025], [url](#).

⁶ Syria Direct 5.6.2025, Lebanon's latest Syrian refugees in Limbo, [url](#).

⁷ Ks. esim. UNCHR 9.12.2025a, Lebanon – Syrian Returns & Movements Snapshot 30 November 2025, [url](#).

⁸ UNHCR 9.12.2025b, Protection Monitoring: Situation of Forcibly Displaced Syrians in Lebanon (3rd Quarter 2025), s. 8–9, [url](#); New Humanitarian 2.10.2024, Israel's Lebanon assault: A double suffering for Syrian refugees, [url](#).

⁹ UNHCR 9.12.2025b, s. 8, [url](#).

¹⁰ Ks. esim. Maailmanpankki [päiväämätön], Overview: Lebanon, [url](#).

¹¹ Ks. esim. UNHCR 9.12.2025b, s. 4, [url](#).

¹² ACHR 17.11.2025, The Impact of U.S Aid Cuts on Syrian Refugees in Lebanon, [url](#).

¹³ Ks. UNHCR 17.9.2025, Protection Monitoring: Situation of Forcibly Displaced Syrians in Lebanon (2nd Quarter 2025), s. 3, [url](#); UNHCR 9.12.2025b, s. 3, [url](#).

ilmoittanut, että se ei pysty enää 1.12.2025 jälkeen tukemaan Libanonin pakolaisväestölle tarjottuja sairaalapalveluita rahoitusvajeen takia,¹⁴ ja Maailman ruokaohjelma (WFP) on supistanut marraskuusta 2025 alkaen syyrialaispakolaisille myönnettävää käteisavustusta siten, että yli 200 000 henkilöä jää ilman avustusta.¹⁵

Libanonin viranomaisten syyrialaispakolaisiin kohdistamat liikkumisrajoitukset, pidätykset ja muut viranomaistoimet lisääntyivät merkittävästi heinäkuusta 2025 lähtien,¹⁶ ja joulukuussa 2025 syyrialaispakolaisten tilannetta seuraavien järjestöjen muodostama Refugee Protection Watch (RPW) arvioi lisääntyneiden viranomaistoimien toimivan osoituksena Libanonin suojelujärjestelmän kriisistä¹⁷. UNHCR:n mukaan pakolaisiin liittyvät uskonnollisten ryhmien väliset jännitteet ovat lisääntyneet Libanonissa vuoden 2025 aikana. Assadin hallinnon kaatumisen jälkeen syyrialaisien paluuseen liittyvä julkinen paine on kasvanut ja synnyttänyt jännitteitä erityisesti Libanonin eteläosissa,¹⁸ jotka kärsivät mittavia tuhoja Israelin ja Hizbollahin välisen sodan seurauksena¹⁹.

Jännitteet ovat lisääntyneet vuonna 2025 myös Assadin hallinnon kaatumisen jälkeen Libanoniin saapuneiden uusien syyrialaispakolaisten ja Libanonissa jo aiemmin oleskelleiden pakolaisyhteisöjen välillä. Jännitteet ovat liittyneet uskonnollisten ryhmien välisen vastakkainasettelun lisäksi dynamiikkaan, jossa eri pakolaisryhmät kilpailevat työpaikoista ja humanitaarisesta avusta ja jossa uudet pakolaiset mielletään Assadin hallinnon kannattajiksi.²⁰

Paluut Syyriaan

Libanonin viranomaiset vapauttivat heinäkuun 2025 alussa poikkeusluvalla laittomasti maahan saapuneet ja laittomasti maassa oleskelevat syyrialaiset erilaisista laittomaan oleskeluun liittyvistä maksuista ja sanktioista (ml. maahantulokiellosta), mikäli he palaisivat vapaaehtoisesti Syyriaan.²¹

UNHCR käynnisti heinäkuussa 2025 kaksi vapaaehtoisen paluun ohjelmaa, joissa vapaaehtoisesta paluusta kiinnostuneiden tulee ilmoittautua UNHCR:lle, joka maksaa jokaiselle palanneelle 100 dollarin (USD) paluurahan. Palaajat voivat saada myös tukea matkustamiseen toisessa paluuohjelmista, joka on toteutettu yhteistyössä Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) kanssa.²² Lisäksi palanneet saattavat olla Syyriaan palattuaan oikeutettuja myös perhekohtaiseen 400 USD avustukseen.²³

Libanonin viranomaisten vapaaehtoisesti palaaville syyrialaisille myöntämän poikkeusluvan ja UNHCR:n paluuohjelmien on määrä jatkua 31.12.2025 asti.²⁴

UNHCR:n marraskuun 2025 lopussa päivitettyjen tietojen mukaan Syyriaan olisi siirtynyt 8.12.2024 jälkeen Libanonista tai Libanonin kautta yhteensä 437 586 syyrialaista.²⁵ UNHCR:n aiemman raportoinnin perusteella luku ei kuitenkaan kuvaa Syyriaan pysyvästi palanneita,

¹⁴ UNHCR [päiväämätön], Lebanon, Access to Healthcare, [url](#).

¹⁵ WFP 14.11.2025, WFP Lebanon Situation Report – October 2025, [url](#).

¹⁶ UNHCR 9.12.2025b, s. 3, [url](#).

¹⁷ Refugee Protection Watch 12/2025, Fleeing and Returning Amid Insecurity: A Multidimensional Assessment of Conditions in Lebanon and Syria, s. 4, [url](#).

¹⁸ UNHCR 17.9.2025, s. 6, [url](#); UNHCR 9.12.2025, s. 7, [url](#).

¹⁹ Ks. esim. Amnesty International 26.8.2025, Israel's extensive destruction of Southern Lebanon, [url](#).

²⁰ UNHCR 4.7.2025, s. 3, [url](#); UNHCR 17.9.2025, s. 6–7, [url](#); UNHCR 9.12.2025b, s. 7, [url](#).

²¹ UNHCR 9.12.2025b, s. 5, [url](#).

²² UNHCR 9.12.2025b, s. 5, [url](#).

²³ Ks. esim. Century International / Heller, Sam 11.8.2025, Home to Syria: Lebanon's New Refugee Returns Plan, [url](#).

²⁴ UNHCR 9.12.2025b, s. 3, [url](#).

²⁵ UNCHR 9.12.2025a, [url](#).

vaan joukossa on myös merkittävä määrä väliaikaisesti palanneita ja Syyrian ja Libanonin rajalla edestakaisin liikkuvia henkilöitä²⁶.

Marraskuun 2025 loppuun mennessä UNHCR oli deaktivoinut Libanonissa oleskelevia syyrialaisia koskevasta tietokannastaan 379 103 henkilöä, joista 333 908:n joko vahvistettiin tai oletettiin²⁷ palanneen Syyriaan omatoimisesti joko ennen tai jälkeen Assadin hallinnon kaatumisen²⁸. Lisäksi Syyriaan oli palannut UNHCR:n heinäkuussa 2025 käynnistämien paluuohjelmien tuella 45 195 henkilöä, ja 74 231 henkilön raportoitiin ilmaisseen kiinnostuksensa paluuohjelmiin osallistumisesta.²⁹

Syyrialaiden tilanteen heikentymisen vaikutukset paluusiin

RPW arvioi joulukuussa 2025 julkaisemassaan raportissa Libanonissa oleskelevien syyrialaiden elävän entistä epävarmemmissa olosuhteissa, mihin vaikuttavat humanitaarisen avun vähenemisen ja vuoden 2025 jälkipuolella lisääntyneiden viranomaistoimien lisäksi myös Syyrian heikkenevät paluuolosuhteet. Raportissa arvioidaan, että näiden tekijöiden yhteisvaikutus on synnyttänyt dynamiikan, jossa syyrialaiset joutuvat palaamaan Syyriaan riippumatta paluuseen liittyvistä riskeistä.³⁰

RPW:n raportin mukaan monet Syyriaan palanneet kertoivat, että he olivat palanneet Syyriaan ainoastaan sen takia, että oleskelu Libanonissa oli käynyt mahdottomaksi.³¹ Syyrialaispakolaisten tilannetta Libanonissa seuraava ja RPW:n toiminnassa mukana oleva Access Center for Human Rights (ACHR) arvioi jo elokuussa 2025, että Libanonin viranomaisten lisääntyneet viranomaistoimet ovat vaikuttaneet monien syyrialaiden paluupäätökseen.³²

RPW:n raporttia varten haastatelluista syyrialaisista useimmat esittivät, että UNHCR:n paluuavustus ei riitä kattamaan edes matkustamiseen liittyviä kuluja, ja heistä ylivoimainen enemmistö kertoi välttelevänsä virallisia paluunohjelmia Syyriaan palaamiseen liittyvien "rakenteellisten esteiden", kuten epävakaa turvallisuustilanteen, asuntojen puutteen ja minimaalisten peruspalveluiden takia.³³

Synaps Network -järjestön marraskuussa 2025 julkaisemassa, syyrialaiden haastatteluihin perustuvassa artikkelissa arvioidaan, että UNHCR:n vaatimaton paluuavustus houkuttelee vain kaikista heikoimmassa asemassa olevia syyrialaisia, joilla on samalla kaikista huonoimmat edellytykset selvittää Syyrian erittäin vaikeissa olosuhteissa ja jotka joutuvat kaikista todennäköisimmin pakenemaan uudelleen.³⁴

UNHCR:n päävaltuutettu Filippo Grandi on esittänyt, että Syyriaan palanneet saattavat pyrkiä siirtymään uudelleen naapurimaihin, mikäli YK:n koordinoimalle Syyrian humanitaariselle

²⁶ Esimerkiksi UNHCR:n heinäkuussa 2025 julkaisemassa kartoituksessa viitataan al-Masnaan virallisella rajanylityspisteellä tehtyyn seurantaan, jossa rajanylityspisteen kautta pysyvästi Syyriaan palanneiden määrää kuvataan väliaikaisesti palanneisiin verrattuna "minimaaliseksi". UNHCR 4.7.2025, s. 3, 6, [url](#).

²⁷ Omatoimisista paluista noin puolet oli vahvistettu UNHCR:n toimesta. Lopuissa tapauksista UNHCR ei ole kyennyt tavoittamaan kyseessä olevaa henkilöä, mikä perusteella henkilön oletetaan palanneen takaisin Syyriaan (ks. UNHCR 9.12.2025a, [url](#)).

²⁸ UNHCR arvioi, että deaktivoituista syyrialaisista 17 % oli pakotettuja palaamaan Syyriaan vuoden 2024 lopulla. UNHCR 5.12.2025, UNHCR - supported Voluntary Repatriation of Syrian refugees Lebanon - November 2025, [url](#).

²⁹ UNHCR 5.12.2025, [url](#).

³⁰ Refugee Protection Watch 12/2025, Fleeing and Returning Amid Insecurity: A Multidimensional Assessment of Conditions in Lebanon and Syria, s. 4, [url](#).

³¹ Refugee Protection Watch 12/2025, s. 4, [url](#).

³² ACHR 1.8.2025, The Implementation of Lebanon's Refugee Return Plan Coincides with Mounting Pressures on Syrian Refugees in Lebanon, [url](#).

³³ Refugee Protection Watch 12/2025, s. 4, [url](#).

³⁴ Synaps / Simon, Alex, Hajar Srour & Anas Alhennawi 17.11.2025, Homewrecked. How to end the Syrian exile?, [url](#).

avustusohjelmalle ei ole tarjolla sen rahoituspyyntöä vastaavaa rahoitusta^{35,36} Syyrian ja Libanonin suhteellisen pitkää maarajaa kuvataan erityisen huokoiseksi, mikä katsotaan mahdollistavan paluupäätöstään katuvien syyrialaistaen uudelleensiirtymisen Libanoniin,³⁷ ja altistavan Libanonin Syyrian muista naapurimaista poikkeavalla tavalla syyrialaistaen mahdollisille uusille muuttoliikkeille³⁸.

Mikäli Syyrian humanitaarinen tilanne säilyy erittäin vaikeana ja yhä useammat syyrialaiset palaavat maahan ennenaikaisesti, ilman kestävän paluun edellyttämiä resursseja, Libanoniin suuntautuvan uuden pakolaisuuden todennäköisyys kasvaa.

Tietoja katsauksesta

Tilannekuva on laadittu osana Maahanmuuttoviraston maatietopalvelun Ennakoiva maatieto (ENNACOI) -hanketta, jossa keskitytään maatietopalvelun tilannekuvatyön ja muuttoliikkeiden ennakointia tukevan tiedon kehittämiseen. Hankkeessa laadituissa tilannekuvissa tarkastellaan muuttoliikkeiden kannalta keskeisiä ilmiöitä ja teemoja. Hanke on EU:n Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) osarahoittama. Tilannekuvassa esitetyt tiedot ja arviot eivät ole kansainvälisen suojelun tarpeen arvioinnissa sovellettavaa lähtömaatietoa eikä sen laatimisessa ole noudatettu lähtömaatiedon tuottamisen erityistä metodologiaa. Tilannekuva ei välttämättä edusta Maahanmuuttoviraston virallista kantaa, eikä se ole poliittinen kannanotto tai oikeudellinen arvio.

³⁵ Vuoden 2025 osalta UNHCR:n Syyrian avustusohjelma oli saanut lokakuun loppuun mennessä 31 % pyydetystä 575,4 miljoonan USD:n rahoituksesta. UNHCR 24.11.2025, Syria Operational Update - October 2025, [url](#).

³⁶ Reuters 8.12.2025, Syrian refugee returns set to slow as donor support fades, [url](#).

³⁷ Synaps / Simon, Srour & Alhennawi 17.11.2025, [url](#).

³⁸ Century International / Heller 11.8.2025, [url](#).